

Hørings svar fra MED-udvalget i Dagtilbuddet Firkløveret vedr. inklusionsstrategi 2016

Hørings svaret er udarbejdet på baggrund af drøftelse af inklusionsstrategi 2016 på MED-udvalgsmøde den 27.2.2017.

Generelt

Vi oplever, at inklusionsstrategien beskriver en god sammenhæng mellem trivsel, chancelighed og inklusion. Vi anerkender valget af "den røde tråd" i fokusområderne i aftalestyringen for arbejdet med børn og unge.

Overordnet masterplan og dybde i inklusionsstrategien

Vi savner en masterplan for inklusionsindsatsen for børn- og ungeområdet, idet Varde Kommune i en længere årrække har haft et særligt fokus på inklusionsfremmende tiltag.

Det vil give inklusionsstrategien mere dybde, hvis de enkelte afsnit er mere beskrivende i forhold til, hvordan vi netop i Varde Kommune er "klædt på" til at omsætte strategien til praksis. Inklusionsstrategien kan med fordel være mere beskrivende. Det vil skabe større mening og sammenhængskraft i forhold til de mange tiltag indenfor den lokale kompetenceudvikling i Varde Kommune – fx God start, ICDP, NUSSA og udvidet forældresamarbejde.

Fælles vidensbase

Bent Madsen, cand.pæd.pæd. og tidligere leder af Nationalt Videncenter for Inklusion og Eksklusion, har i en artikel fra december 2016 peget på betydningen af en fælles vidensbase i pædagogprofessionen i forhold til at styrke inklusion og skabe inkluderende fællesskaber (Vera – Tidsskrift for pædagoger – No. 77, december 2016, s. 17-22). Varde Kommune har parallelt med sit fokus på inklusion (og nu trivsel) i aftalestyringen sørget for kompetenceudviklingsforløb for personalet på børn- og ungeområdet – bl.a. ICDP, NUSSA, forældreuddannelsesforløb. Derudover har der været kompetenceudviklingsdage i forhold til deltagelsen i projekt God start, som også bygger på tiltag, der medvirker til inklusion – fx små børnegrupper med pædagogiske aktiviteter planlagt ud fra børnenes kompetenceprofiler.

De fire dimensioner af inklusion

Bent Madsen peger på fire dimensioner af inklusion som kriterier for inklusion på individniveau. De fire dimensioner af inklusion er; fysisk inklusion, social inklusion, faglig/læringsmæssig inklusion og

psykisk inklusion. Arbejdet med små børnegrupper i God start kan afspejle en særlig opmærksomhed på social og faglig/læringsmæssig inklusion. Vi mener, at det er vigtigt, at den psykiske inklusion også fremstår som en beskrevet og prioriteret dimension i inklusionsstrategien. Den psykiske inklusion repræsenterer barnets/elevens oplevelse af sin egen deltagelse og læring. Undersøgelse af effekten af inklusionsarbejdet bør derfor også tage udgangspunkt i en undersøgelse af børnenes perspektiv, hvilket fx kan gøres via dialog med børnene og ved brug af børneinterviews. I publikationen "Inkluderende fællesskaber i dagtilbud", udarbejdet af Rådet for Børns Læring i december 2014, peges på betydningen af børnenes muligheder for at deltage i fællesskaber, og de professionelle ansvar ind i deltagelsen i differentierede fællesskaber:

"Arbejdet med at udvikle inkluderende fællesskaber handler om at gøre deltagelse mulig for alle børn, også de børn, der oplever udfordringer i forbindelse med deres deltagelse. Det kræver, at det pædagogiske personale er skarpe iagttagere af relationerne i børnegruppen og kan identificere mønstre, hvor de samme børn udelukkes eller tildeles perifere roller. Det pædagogiske personale må løbende intervenere for at bryde disse mønstre og understøtte deltagelse i fællesskaberne, fx ved at være vejviser for, hvordan et barn kan deltage i en leg eller ved at skabe andre muligheder for deltagelse. Det pædagogiske personale har ansvaret for at etablere differentierede læringsmiljøer for børnene" (Inkluderende fællesskaber i dagtilbud, s. 8).

I publikationen "Inkluderende fællesskaber i dagtilbud" fremgår det også, at læring og inklusion går hånd i hånd, og at dette ikke kun handler om skemalagte læringsforløb men også om, at det pædagogiske personale hele tiden gør sig didaktiske overvejelser over de læringsmuligheder, hverdagen i dagtilbuddet byder på. Læringsmuligheder findes også i garderoben, i vandpytten, på legepladsen, til frokost m.m. (Inkluderende fællesskaber i dagtilbud, s. 13).

Definition af professioner

Vi undrer os over, at der i inklusionsstrategien er sondret mellem "ledelse" og "de professionelle". Vi anbefaler en generel betegnelse af personalet som professionelle og med en differentiering i forhold til stilling.

Økonomi og normering

Gode rammer for dagtilbud er ifølge Rådet for Børns Læring et vigtigt pejlemærke i forhold til kvaliteten i dagtilbud. Rådet peger på tre rammebetingelser, som ifølge forskning har betydning for kvaliteten af dagtilbud (Inkluderende fællesskaber i dagtilbud, s. 20):

1. Normering
2. Gruppestørrelse
3. Uddannelse

Vi mener, at Varde Kommune har været opmærksom på disse rammebetingelser i forhold til arbejdet med de små børnegrupper i projekt God start og i forhold til den røde tråd i kompetenceudviklingsmulighederne på dagtilbudsområdet.

Graden og effekten af inklusionsarbejdet er imidlertid også afhængig af en god normering. Vi er derfor forventningsfulde i forhold til det politiske systems bevågenhed på normering på dagtilbudsområdet. Vi kan læse i udtalelser i pressen, at politikerne gerne vil fortsætte med at give mere økonomi til dagtilbudsområdet.

Forældresamarbejdet

Forældresamarbejdet er et af pejlemærkerne for kvalitet i dagtilbud jf. Varde Kommunes projekt God start. Vi anbefaler, at betydningen af den daglige kontakt og dialog med forældrene omkring barnets trivsel, læring og udvikling fremgår mere tydeligt i inklusionsstrategien. Vi ved fra forskning og vores kompetenceudvikling (God start, ICDP, NUSSA, forældresamarbejde), at tilliden og trygheden i forældresamarbejdet har betydning for chanceligheden blandt børn og forældre. Samtidig er relationen til forældrene altafgørende for kvaliteten og effekten af samarbejdet om børnenes trivsel, læring og chancelighed.

Samarbejde mellem normal- og specialområdet

Vi er begejstrede for belysningen af ”deltagelse i inkluderende læringsmiljøer” som en ny måde at forstå inklusion på i praksis. Det giver god mening som udgangspunkt at give alle børn og unge deltagelsesmuligheder i de almindelige børne- og ungefællesskaber. Derfor er vi også forhåbningsfulde i forhold til, at børn i specialområdet også i fremtiden vil kunne møde og spejle sig i børn indenfor normalområdet.